

KLASA: UP/I-344-01/18-03/04
URBROJ: 376-05-1-19-8
Zagreb, 9. svibnja 2019.

Na temelju članka 12. stavka 1. točke 3. i članka 52. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN br. 73/08, 90/11, 133/12, 80/13, 71/14 i 72/17), u postupku analize tržišta veleprodajnog središnjeg pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji za proizvode za masovno tržište, Vijeće Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti na sjednici održanoj 9. svibnja 2019. donosi

ODLUKU

- I. Utvrđuje se da je mjerodavno tržište veleprodajnog središnjeg pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji za proizvode za masovno tržište, podložno prethodnoj regulaciji.
- II. Trgovačko društvo Hrvatski Telekom d.d., Zagreb, Roberta Frangeša Mihanovića 9, određuje se operatorom sa značajnom tržišnom snagom na tržištu veleprodajnog središnjeg pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji za proizvode za masovno tržište.
- III. Društvu iz točke II. izreke određuju se sljedeće regulatorne obveze: obveza pristupa i korištenja posebnih dijelova mreže, obveza nediskriminacije, obveza transparentnosti uz obvezu objave standardne ponude, obveza nadzora cijena i vođenja troškovnog računovodstva te obveza računovodstvenog razdvajanja. Regulatorna obveza nadzora cijena i vođenja troškovnog računovodstva se na odgovarajući način primjenjuje i na ISKON INTERNET d.d., Garićgradska 18, Zagreb i OT-OPTIMA TELEKOM d.d., Bani 75/a, Zagreb, kao društva koja su pod kontrolom Hrvatskog Telekom d.d.
- IV. Način, uvjeti i rokovi provođenja regulatornih obveza iz točke III. izreke propisani su dokumentom Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti „*Tržište veleprodajnog središnjeg pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji za proizvode za masovno tržište*“ koji je u cijelosti sastavni dio ove odluke, a trgovačko društvo iz točke II. izreke kao i društva pod njegovom kontrolom iz točke III. izreke obvezni su u potpunosti izvršavati određene im regulatorne obveze.
- V. Ukidaju se regulatorne obveze određene odlukom o analizi tržišta veleprodajnog središnjeg pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji za proizvode za masovno tržište (KLASA: UP/I-344-01/15-03/01, URBROJ: 376-11-15-20 od 9. srpnja 2015.).
- VI. Ukida se privremeno rješenje Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti (KLASA: UP/I-344-01/18-03/06, URBROJ: 376-11-18-1 od 10. listopada 2018.).

Obrazloženje

Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (dalje: HAKOM) pokrenula je, u skladu s člankom 53. stavkom 1. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN br. 73/08, 90/11, 133/12, 80/13, 71/14 i 72/17, dalje: ZEK) postupak utvrđivanja mjerodavnog tržišta veleprodajnog središnjeg pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji za proizvode za masovno tržište, budući da su od zadnje analize ovog tržišta prošle tri godine.

U provedbi postupka analize tržišta, HAKOM je sukladno članku 53. stavku 1. ZEK-a u svezi s člankom 52. stavkom 6. ZEK-a osobito vodio računa o primjeni mjerodavne Preporuke Europske komisije o mjerodavnim tržištima podložnima prethodnoj (*ex ante*) regulaciji (dalje: Preporuka EK) i mjerodavnim Smjernicama Europske komisije za analizu tržišta i ocjenu značajne tržišne snage na temelju regulatornog okvira EU-a za elektroničke komunikacijske mreže i usluge. S obzirom da se ovo mjerodavno tržište, prema Preporuci EK, nalazi na popisu tržišta podložnih prethodnoj regulaciji, HAKOM je, uzevši u obzir stanje na domaćem tržištu elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga odlučio kao u točki I. izreke ove odluke.

U postupku određivanja mjerodavnog tržišta, HAKOM je, sukladno članku 54. stavku 3. ZEK-a, odredio dimenziju usluga i zemljopisnu dimenziju mjerodavnog tržišta. Temeljem provedene analize, HAKOM je zaključio da mjerodavno tržište veleprodajnog središnjeg pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji za proizvode za masovno tržište obuhvaća sljedeće usluge:

- bitstream uslugu koja podrazumijeva sljedeće točke preuzimanja prometa:
 - točka pristupa na IP razini,
 - točka pristupa na Ethernet razini,
 - točka pristupa na DSLAM-u/OLT-u te
- uslugu širokopojasnog pristupa koju Hrvatski Telekom d.d. (dalje: HT) pruža za vlastite potrebe,

neovisno o tome radi li se o pristupnoj tehnologiji na temelju bakrene parice, na temelju hibridnog rješenja koje podrazumijeva i bakrenu paricu i svjetlovodnu nit ili na temelju svjetlovodne niti.

Nadalje, HAKOM je odredio da je mjerodavno tržište u zemljopisnoj dimenziji nacionalni teritorij Republike Hrvatske.

Nakon što je odredio mjerodavno tržište, HAKOM je, na temelju određenih mjerila iz članka 55. stavka 3. ZEK-a, odredio HT operatorom sa značajnom tržišnom snagom na tržištu veleprodajnog središnjeg pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji za proizvode za masovno tržište.

Nastavno na navedeno, na temelju prepreka razvoju tržišnog natjecanja koje se mogu pojaviti na mjerodavnom tržištu, HAKOM je HT-u odredio sljedeće regulatorne obveze:

- obveza pristupa i korištenja posebnih dijelova mreže (članak 61. ZEK-a),
- obveza nediskriminacije (članak 59. ZEK-a),
- obveza transparentnosti uz obvezu objave standardne ponude (članak 58. ZEK-a),
- obvezu nadzora cijena i vođenja troškovnog računovodstva (članak 62. ZEK-a) i
- obvezu računovodstvenog razdvajanja (članak 60. ZEK-a).

HAKOM je odredio da se regulatorna obveza nadzora cijena i vođenja troškovnog računovodstva na odgovarajući način primjenjuje i na ISKON INTERNET d.d. (dalje: Iskon) i OT-OPTIMA TELEKOM d.d. (dalje: Optima) kao društva pod kontrolom HT-a. Naime, HAKOM smatra da obveza troškovne usmjerenosti cijena za bitstream uslugu ne može spriječiti HT da sam, ili putem svojih povezanih društava Iskona i Optime narušava tržišno natjecanje na pripadajućoj maloprodajnoj razini istiskivanjem marže. Stoga je HAKOM u okviru obveze nadzora cijena i vođenja troškovnog računovodstva, odredio HT-u i društvima pod njegovom kontrolom obvezu provođenja testa istiskivanja marže.

Trgovačka društva iz točke II. i III. izreke ove odluke obvezna su izvršavati sve regulatorne obveze na način, pod uvjetima i u rokovima kako je to propisano u dokumentu „*Tržište veleprodajnog središnjeg pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji za proizvode za masovno tržište*“ (dalje: Dokument) koji je u cijelosti sastavni dio ove odluke. Slijedom navedenog, HAKOM je odlučio kao u točki IV. izreke ove odluke.

Regulatorne obveze koje su HT-u i društvima pod njegovom kontrolom određene odlukom o analizi tržišta veleprodajnog središnjeg pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji za proizvode za masovno tržište (KLASA: UP/I-344-01/15-03/01, URBROJ: 376-11-15-20 od 9. srpnja 2015.) se ukidaju, pa je slijedom toga odlučeno kao u točki V. izreke ove odluke.

Nadalje, budući da je okončan postupak analize tržišta veleprodajnog središnjeg pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji za proizvode za masovno tržište i postupak analize tržišta veleprodajnog lokalnog pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji, sukladno članku 100. stavku 3. Zakona o općem upravnom postupku (NN br. 47/09) odlučeno je kao u točki VI. izreke ove odluke.

O prijedlogu odluke i pripadajućem Dokumentu HAKOM je proveo javnu raspravu od 14. prosinca 2018. do 5. veljače 2019. tijekom koje su komentare dostavili: HT, Iskon, Optima i A1 Hrvatska d.o.o. Odgovori HAKOM-a na komentare operatora sadržani su u Dokumentu.

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: AZTN) je 31. siječnja 2019. dostavila HAKOM-u mišljenje koje je isti zatražio sukladno članku 54. stavku 5. ZEK-a u odnosu na prijedlog odluke koji je bio predmetom javne rasprave. U svom mišljenju AZTN je istaknuo da nema primjedbi na zaključke HAKOM-a koji se odnose na određivanje mjerodavnog tržišta i procjenu postojanja značajne tržišne snage operatora.

Slijedom svega navedenoga, HAKOM je temeljem članka 12. stavka 1. točke 3. i članaka 52.-56., i 58.-62. ZEK-a odlučio kao u izreci.

Sukladno članku 23. ZEK-a ovaj prijedlog se dostavlja Europskoj komisiji radi provođenja postupka usklađivanja u donošenju odluka.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Tonko Obuljen